

СТАНОВИЩЕ

от Проф.дпн Владимир Радулов

Върху дисертационния труд на тема:

„Развитие на социални компетенции у зрително затруднени ученици“ с автор
Константинос Сотириу – докторант от катедра „Специална педагогика и логопедия“
при ФНОИ на СУ „Св. Климент Охридски“
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор по научно направление“
1.2. педагогика (Специална педагогика)

За всеки университет е престижно, когато в него се подготвят чуждестранни специалисти. В това отношение нашият СУ „Св. Климент Охридски“ не прави изключение със своите дългогодишни традиции. Формулираната тема ни помага не само да проникнем, но и да разберем един от най-важните ключови фактори за успеха на приобщаващото образование днес, а именно развитие на социални компетенции при учениците със СОП и по специално в групата на зрително затруднените.

Много правилно Сотириу стъпва върху становището, че социалните умения оказват силно влияние върху когнитивното, социалното и личностното функциониране на зрително затруднените. Използвана е много съвременна и надеждна класификация на зрителната недостатъчност като изследването се опира на авторитетна дефиниция на понятието оценяване на Роуланд. (2009) компетентно са анализирани социалните и психологическите потребности на зрително затруднените ученици. Специално искам да отбележа, че докторантът познава не само авторитетни международни източници, но и специалната литература в своята страна. От методологично гледище е съществено да се изтъкне, че Сотириу се позовава на теорията за социално адаптивното поведение, която открива широки изследователски възможности. Много точно са диференцирани социалните умения и социалните компетенции. Ценни и полезни практически идеи

предлага описания анализ на възможностите за формиране на социални умения в различни учебни ситуации.

Прави силно впечатление ясно формулираната цел на изследването, петте хипотези и добре подбрани и адекватно използвания инструментариум на изследването.

Спирайки се на етичните въпроси на изследването,, което у нас е рядкост, Сотириу разкрива своята научна добросъвестност. Това се подкрепя и от представения анализ на резултатите в които хипотеза № 2 не е обективно доказана. Към аргументите на докторанта върху тази хипотеза, бих добавил, че съществено важна причина за обосноваването отхвърляне на хипотезата е по-голямата социална зрялост на зрително затруднените ученици от техните виждащи връстници, която се дължи на повече преодолени трудности в сравнение с виждащите.

Изводите и препоръките са логични и с практическа насоченост към назрялата необходимост от развитие на социални компетенции чрез реформиране на обучението в специалните училища. Важно е заключението, че в обикновеното училище по-естествено се формират и развиват социалните компетенции.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

1 Уводът е твърде разпокъсан и създава впечатление за литературен обзор.

2 Задачите под номера 2, 3 и 4 до някъде дублират хипотезите.

3 Вероятно по ради техническа грешка в превода на български език, в международната класификация на зрителните заболявания не фигурира правилното понятие зрителна недостатъчност. (visual impairment)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Горните критични бележки нямат съществен характер и не намаляват чудесното впечатление от представения дисертационен труд, който отговаря на всички изисквания за кандидатствана образователна и научна степен. Позволявам си да препоръчам на автора да положи усилия за популяризирането на резултатите от представения труд в Гърция, което ще помогне за развитието на приобщаващото образование в тази страна.

Въз основа на всичко изложено до тук, с пълна убеденост препоръчвам на Почитаемото научно жури да присъди научната и образователна степен Доктор направление 1.2. педагогика (Специална педагогика) на Константинос Сотириу.

15.11.2018

София

Проф. дпн Владимир Радулов